СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 189. Джерзі Ситі, Н. Дж., пятниця, 14-го серпня 1936. — VOL. XLIV. No. 189. Jersey City, N. J., Friday, August 14, 1936. THREE CENTS

ЮДИНА РОБОТА БОЛЬШЕВИКІВ

ЛЬВІВ. — У селі Стебнику, дрогобицького повіту, кілька місцевих большевиків захопили заряд українського „Церковного Дому". Отаборившись там, вони розвели свою „суспільно-освітню" роботу, лаючи капіталістів, буржуїв, та прославляючи інтернаціонал. Але у практиці вістря своєї ненависти вони звертали не проти капіталістів, чи буржуїв, тільки проти місцевого українського священика і вчителя. Своїми доносами вони осягнули це, що вчителя перенесено на Познанщину. Лишився тільки священик, якого один з комунарів на своїх зборах радив „завязати в мішок та вкинути у воду, а тоді вже шляк трафить Україну".

Коли 19-го липня ц. р. кружок „Рідної Школи" хотів давати в тому Домі дитячу виставу, большевицькі комунарі, що зорґанізовані в „Робітничу Громаду", запросили собі до помочі 200 жидівських і польських однодумців і коли діти хотіли йти на сцену, вони зчинили галабурду і дітей не допустили. Діти відійшли з плачем. Тепер, щоби пошкодити місцевому дитячому садкові, що його веде „Рідна Школа", большевицькі каїни творять новий „комуністичний садок", у якому обіцюють виховувати дітвори в „марксистському дусі". В той спосіб нищать большевицькі запроданці українське життя, а все це під прапором „боротьби з капіталом".

ЛІЗУТЬ БРУДНИМИ ЧОБІТЬМИ В НАШУ ДУШУ.

ЛЬВІВ. — Читальня „Просвіти" в Загірю дістала від староства в Зборові письмо, в якому пишеться: „Поручається зарядові читальні, на підставі арт. 16. розп. П. Р. з 27. X. 1932, виключити Івана Б. з членів читальні Просвіти, як теж заборонити йому відвідувати льокаль, та впродовж пятьох днів донести про виконання цього розпорядку тутешньому старостві. Коцул, староста." Треба додати, що виключений І. Б. нічим не провинився проти читальні, тільки був її діяльним членом.

ПОСВЯЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАФТОВОГО ШИБУ.

ЛЬВІВ. — В Михнівцях, коло Устрик Долішніх, відбулося 18 липня ц. р. врочисте посвячення українського нафтового шибу. На посвячення прибули численні гості, як теж мешканці околичніх громад. Шиб дістав назву „Король Данило". Він належить до місцевої української спілки, якої директором є д-р Ільницький.

ТАК, ЯК ЗА ЦАРСЬКИХ ІМПЕРАТОРІВ.

МОСКВА. — Червоні імператори будують у Москві величезний триюмфальний лук, з 12 колюмнами, з фіґурами богинь, воїнів та колесниці, запряженої в шестеро баських коней. Лук цей має зображати побіду большевиків над їх ворогами.

МОСКОВСЬКИЙ ПАЦИФІЗМ.

МОСКВА. — Совєтський уряд видав декрет, яким обнижує поборовий вік до армії з 21 на 19 літ. Таким чином большевики задумують збільшити стан своєї армії з 1,300,000 на 2,300,000 вояків, хоч уже нині правильна большевицька армія щодо числа є найбільша на світі.

РОЗБИРАЮТЬ ЦЕРКВИ І БУДУЮТЬ ШЛЯХИ.

МОСКВА. — Большевицькі „Ізвестія" з 26 липня ц. р. доносять, що на Кубані совєтські комісарі впали на дуже добрий помисл. Вони розбирають церкви, а цеглою і камінням з церков вимощують шляхи. „Ізвестія" бідкаються, що „нема машинових валів, які втасувалиб та зрівнали це каміння, бо так як тепер, тяжко по нім їздити".

НОВА „ЧИСТКА" СЕРЕД БОЛЬШЕВИКІВ.

МОСКВА. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" доносить, що большевики розпочали нову „чистку" в рядах своєї партії. Враз з тим большевицька преса розпочала крикливу кампанію проти всяких „троцькістів, фашистівських аґентів, ворогів революції, кулаків, та терористів", які закралися до комуністичної партії і розточують її з середини.

ПОЛЬСЬКО-ФРАНЦУЗЬКА ЗГОДА.

ВАРШАВА. — Тут приїхав французький ґенерал Ґамелін, якого на стації зустрів Ридз Сміґли, теперішній диктатор Польщі, та багато інших польських ґенералів. Зустріч була дуже щира. Товпа кричала „хай живе Франція". Майже ціла польська преса помістила теплі привітні статті, а урядова „Ґазета Польська" написала: „Французько-польський союз є найсильнішим обопільним договором в Европі". Польща сподівається тепер дістати від Франції зброю і гроші на мілітарні цілі.

З ЕСПАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

САН СЕБАСТІЯН (Еспанія). — Революційні війська ґенерала Франка штурмували без успіху Сан Себастіян. Зате вони здобули Тольозу і тепер при помочі німецьких й італійських літаків підготовляють повітряний наїзд на Мадрид. Обі сторони хваляться побідами.

СВЯЩЕНИК І ВЧИТЕЛЬ ВТОПИЛИСЯ.

В Сохачеві в місцевій річці Бзурі купався якийсь хлопець та, натрапивши на глибінь, зачав топитися. На рятунок потопаючому поспішив Й. Новаковський, учитель торговельної школи, але й він зник по кількох хвилинах під водою. Бачучи те, рим.-кат. священик Ф. Чудний став рятувати потопаючих. Та вчитель вхопився сильно священика й оба потонули. Селяни кинулись на поміч і врятували ще хлопця, а вчителя та священика по витягненні з води не вдалося вже врятувати.

АРЕШТУВАЛИ ФАЛЬШІВНИКА ГРОШЕЙ.

В Брустурові, пов. Косів, поліція арештувала Олексу Питчука під замітом фабрикування фальшивих монет. При арештованім знайшли 17 штук фальшивих однозлотівок і форму до відливання.

ЖИВЦЕМ ПОХОВАНИЙ.

Іван Мартищук із Гриняви, пов. Косів, вибрався на прогульку в Чорногору. Під верхом Піп Іван зісунулась на нього скала і за хвилину засипала його камінням. Тяжко раненого Мартищука щойно другого дня знайшли гуцули і відвезли до дому.

НЕЩАСНЕ КОХАННЯ.

Андрій Шуль, рядовик 2 п. підгалянських стрільців у Сяноці, вбив у Неличці, пов. Самбір, баґнетом свою суджену Емілію Копчиківну, опісля сам застрілився. Рішився на це тому, що Копчиківна заявила, що не вийде за нього.

ВБИТІ ЗЛОДІЇ.

В Куляві (Жовківщина) під будинком громадського уряду знайшли трупів двох відомих у селі злодіїв, що їх хтось повбивав револьверовими стрілами.

ФАЛЬШУЮТЬ ГРОШІ.

Фабрику фальшивих монет викрили в Ґрудзьондзу, в помешканні якогось Рушки. В хаті знайшли всі машини до фабрикування 2 і 5-злотівок та 300 штук фальсифікатів. Арештували рівночасно всіх 6 фальшивників. Рушка намагався втекти вікном, але його постріляли.

ТРУП У ЛІСІ.

В липницькім лісі коло Чорткова знайдено вбитого рільника Натана Трибля. Убитий одержав 25 глибоких штилетових ударів, а голову розрубано йому сокирою. Душегубців шукають.

СПЕКА В АЛЯСЦІ.

Хоч місто Ном в Алясці є 145 миль нижче від північного підбігунового кола, 3. липня була там така спека, що і білі й ескімоси мусіли шукати полекші у хвилях заливу Берінґа. До води гнали їх також хмари комарів, що намножилися по тижневі майже постійного дощу. Теплота доходила до 81.4 ступнів Фаренгайта і це була найбільша спека за 30 літ.

ТАКОЖ СПОРТОВЦІ!

Минулої зими совєтські часописи багато писали про „історичне" досягнення червоних спортовців, що на лещетах перебігли трасу Москва—Петербург. Лещетарів прощали окремі делеґації на старті, та ще більше ентузіястично витали їх у Петербурзі. Пішли телеґрами на всі сторони, великий бенкет і промови. По повороті до Москви учасникам роздали медалі та грошеві премії. Тимчасом тепер, по кількох місяцях, виявилося, що спортовці більшу частину дороги (240 кільометрів) переїхали поїздом. Найцікавіше, що учасники цього маратонського бігу признаилися достойникам з фізкультури до свого „ухилу", але ці порадили не признаватись до цього прилюдно.

ПРИ ПОМОЧІ СКЛЯНКИ НАМАГАВСЯ ВІДІБРАТИ СОБІ ЖИТТЯ.

Безробітний з Ченстохови намагався відібрати собі життя в судових арештах у Снятині, де його приміщено під замітом обкрадення церкви в Княжу, пов. Снятин. Склом зі склянки перетяв він собі жили в руках і пробував розпороти собі живіт.

ВБИВ ДІВЧИНУ, БО НЕ ХОТІЛА ВИЙТИ З НЬОГО ЗАМУЖ.

Тарас Сандуляк убив двома стрілами з револьверу в Снятині Марію Мардеревич. Причиною вбивства було те, що вона відмовлялася вийти за нього замуж, бо він мав відбути 20 місяців вязниці, кару за крадіж, а по відбутті кари мав бути видалений до Румунії як румунський громадянин. По вбивстві нареченої вбивник лішов на город, де стрілив до себе в груди й тяжко себе поранив. Убивника в безнадійному стані відвезли до лічниці в Снятині.

ХОТІЛИ УВЯЗНИТИ ШЕРИФА.

В Торонті (Канада) скоїлася цікава подія: Власники одного дому одержали від судді Кінґстона дозвіл відібрати свій дім від ветерана світової війни за залеглий чинш. Шериф Ґорі виправився з шістьома людьми виконати розказ суду, але коли прибули на місце, побачили, що дім обложений кількома сотками людей, приятелів ветерана. Шериф покликав до помочі поліцію. Прибуло їх шість, але і з тою силою не вдалося виконати розказу суду. Тоді шериф удався по вказівки до ґенерального прокуратора Ровбака. Той порадив йому справу оставити так, як була, що шериф зробив. Але власники дому не хотіли оставити справи так як була, отже віднеслися до того самого судді Кінґстона, котрий негайно велів арештувати шерифа Ґорі за зневаґу суду й невиконання судового розказу. Але шериф, як судовий урядник, теж визнавався на ділі, і негайно зробив відклик до найвищого судді Ровза, котрий уневажнив присуд судді Кінґстона.

А власники дому питаються: „Ну, а де ми тепер подінемося, коли рішення суддів є невиконувані?"

ПЕРЕГАНЯВ ДРУГОГО ГОСПОДАРЯ.

Грицько Петращук, господар зі Стецеви (Снятинщина), вертаючись кіньми зполя, хотів перегнати другого господаря й у повнім розгоні наїхав кіньми на Олену Баслиґову зі Стецеви, причім його коні тяжко її потовкли. Баслиґову в грізнім стані відвезли до лічниці в Снятині.

СТРАШНИЙ ВИПАДОК.

В Кіньчаках Старих, пов. Станиславів, 72-літній Гриць Кримінський і його син Степан розбирали стару хату. Та в одній хвилині впала на них стіна з розваленого дому. Оба згинули на місці.

КІТКА ГОДУЄ КОЙОТІВ.

Кітка на фармі Френка Вайлда у Винтерборн, Алберта, стратила недавно свої котята, одначе вже забула свою втрату, бо на місце втрачених котят принесено їй 4 маленьких койотів (степових вовків), яких вона приняла за своїх і годує їх своїм молоком. Згаданих малих койотів викопано з ями в часі полювання на вовків у місцевості, що лежить 10 миль від західніх границь Едмонтону.

ОРҐАНІЗУЮТЬ ПОЛЬСЬКИХ ЖИДІВ.

До Торонто зїжджаються жидівські делеґати з цілої Канади, щоб обговорити справу орґанізації жидів, що походять з Польщі. До польських жидів причисляють і всіх жидів галицьких. Речники жидів кажуть, що орґанізації польських жидів знаходяться по цілім світі, тільки нема її в Канаді.

ДУХОБОРИ ТЯЖКО ПОБИЛИ ПОЛІЦАЯ.

Міська поліція в Саскатуні арештувала трох духоборів, підозріваючи їх, що вони тяжко побили поліцая Джека Лова в Блейн Лейк. Поліцая побито, коли він не допустив до підпалення дому Івана Бондарова, бувшого секретаря Петра Веригіна. Поліцай пильнував дому Івана Бондарова дому Чуцкова і школи Славянка, бо в околиці від кількох тижнів панував неспокій і можна було сподіватися підпалів. Між духоборами повстало роздвоєння і їх відломок, Сини Свободи, дістали осторогу, щоб не брати участи в роковинах 29. червня в околиці Блейн Лейк. Поліцай пильнував дому Бондарова, який був на святкуванню роковин, коли надійшли три чоловіки з бомбою до підпалювання. Поліцай крикнув на них, а ті кинулися на нього, відібрали револьвер, а потім тяжко його побили і відійшли. Поліцай вспів доповзти до телефону і дати знати про себе своїм товаришам в Блейн Лейк. Він був так тяжко побитий, що треба було літаком забрати його до шпиталю в Принс Алберт.

Арештування наступили на основі його опису напасників. Арештовані є Фред Марков з Ватсон, Саск., його син Сем Марков з Ленґем і Іван Антифаєв з Есквит.

НЕПОРОЗУМІННЯ МІЖ ПРИХИЛЬНИКАМИ ЛЕМКЕ

КЛІВЛЕНД (Огайо).—Сюди вже почали зїздитися делеґати на конвенцію „Краєвої Партії Суспільної Справедливости", що її створив о. Чарлз Коклин, відомий радіовий проповідник, римо-католицький священик, хоч конвенція має початись аж у пятницю.

Завідувач конвенції Волтер Дейвис заповів, що він постарається про те, що зробить таку конвенцію, що супроти неї конвенція Републиканської Партії буде виглядати як підрядне представлення. Тимчасом у передодень конвенції назріває поважне непорозуміння між провідниками цеї орґанізації та звязаної з нею орґанізації д-ра Тавнсенда й орґанізацією покійного Ґуї Лонґа, луізіянського диктатора. Дейвис саме не хоче допустити промовляти на конвенції нікого з тамтих партій. Обурені таким поступком тавнсендисти заповідають пімсту.

Ця конвенція має виступити гостро проти „нового розділу" президента Рузвелта, заявити своє підозріння супроти кандидатури Ландона та проголосити кандидатом Лемке.

ЩЕ ОДНА РЕОРҐАНІЗАЦІЯ ҐРУПИ ТАВНСЕНДА.

ШІКАҐО. — Тавнсендівська орґанізація пенсій на старі літа переводить реорґанізацію. Зносить окружні канцелярії та заводить безпосередні зносини між місцевими орґанізаціями й централею в Шікаґо.

Деякі провідники невдоволені з д-ра Тавнсенда та, покинувши його, перейшли до опозиції, що недавно внесла судовий позов проти Тавнсенда, добиваючися звіту з видавання фондів орґанізації.

БЕЗПАРТІЙНА ЛІҐА ПРАЦІ ПРО ЛАНДОНА.

ВАШИНҐТОН.—„Безпартійна Ліґа Праці", що зорґанізувала робітничі юнії для переведення поновного вибору президентом Рузвелта, видала публичну заяву проти Ландона, кандидата Републиканської Партії.

Заява каже, що Ландоном правлять дві великі бизнесові ґрупи, а саме трост для видавання шкільних книжок та трост для виробу електричної сили.

Заява далі закидує Ландонові, що як ґубернатор стейту Канзас він занедбав зовсім шкільництво з великою шкодою для молоді.

СЕНАТОРИ ЗА РОЗКРИТТЯ ШПИГУАСТВА ПРОТИ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатський комітет для розсліду шпигунства проти робітників, що стоїть під проводом сенатора Ла Фолета, вже видав велике число завізвань на переслухання.

Комітет думає відбувати переслухання в тих місцях, де шпигунство найбільше, отже: в Ню Йорку, Філядельфії, Питсбурґу, Дітройті, Атлянті й Ню Орлієнсі. Між першими свідками, завізваними на переслухання, є аґенти відомих шпигунських бюр.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК ЧЕРЕЗ ҐАЗОЛІНУ.

КВІНС (Ню Йорк). — 56-літня пані Елен Кидбі померла в Квінс Госпитал від попечення, які вона дістала від ґазоліни, що зайнялася від ґазової кухні. Пані Кидбі вживала ґазоліни до чищення одіння, але держала відкриту баньку з ґазоліною заблизько від горіючої полуміни.

Крик жінки почули її сини, 29- і 16-літній, та збігли з горішнього поверху вниз. Мати стояла вся в огні. Вони стали душити огонь і самі сильно попеклися. Як приїхав амбулянс, лікар обвязав їм руки й лишив їх вдома, а матір узяв до шпиталю. Там вона скоро померла серед мук.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ПАЖОРАМИ.

НЮ ЙОРК. — Фріц Кроне, капітан корабля „Берлін", що належить до Північно-Німецького Лойду, видав при приїзді корабля в нюйорський порт публичну осторогу до американців, які купаються на побережах Атлянтійського океану, що здовж берегів Лонґ Айленду й Нової Анґлії моряки корабля бачили багато пажорів.

Моряки „Бремена" приглядалися через далековиди завзятій боротьбі між пажором та рибою-мечем. Боротьба була така завзята, що звірята деколи вискакували з води на 6 стіп, щоб кусати противника.

Немовби на підтвердження остороги доносять з Бостону, що три рибаки, що виїхали на ловлю риби на лодці „Реймонд", звели 15-мінутову боротьбу з великим пажором, 20 стіп довгим. Пажор наперед ковтнув вудку й більшу рибу, що піймалася на вудку, а потім кинувся на лодку. Рибакам удалося пажора зіпхнути в воду й відігнати. Був це пажор з тої породи, що має ніс як рискаль.

ПАРТІЯ ПРАЦІ

Великий нюйорський щоденник „Ню Йорк Таймс“, що звичайно вважається в Америці за найбільше типічного висловника капіталістичних інтересів, уважає за відповідне передискутувати в першій передовиці питання повстання в Америці партії праці.

Приходить він до цеї справи на основі донесень про збори „Безпартійної Ліґи Праці“, що відбулись оноді у Вашинґтоні. „Таймс“ думає, що на цих зборах проявилося вже виразне бажання створити таку партію праці.

„Ню Йорк Таймс“ каже, що думка окремої партії праці стоїть у суперечності з традиційною політикою американських юній. Досі юнії в Америці правильно вважали за кращу політику для себе задержати політичну невтральність, а добивалися для себе кращих умов торгами з великими партіями, обіцюючи віддати голоси за кращого приятеля. Такої самої політики держалися довго робітничі юнії в Англії, але остаточно вони покинули її й перейшли до орґанізування спеціяльної партії праці, що опиралася на думці, що робітники це окрема кляса, що має свої інтереси, незгідні, а то й противні інтересам кляси підприємців, і тому робітники повинні мати окрему політичну партію.

„Ню Йорк Таймс“ підкреслює, що орґанізуванню окремої партії праці в Америці не стоїть на перешкоді ніякий закон. Тут усякому вільно орґанізувати політичні партії, які йому подобається. Можна зорґанізувати не тільки третю, але й четверту й п'яту партію. І може вона бути клясовою, як орґанізаторам це подобається.

Одначе „Ню Йорк Таймс“ сумнівається, чи за орґанізацію спеціяльної партії праці промовляє політичний розум. „Таймс“ каже, що для цього тепер не підходячий час, бо тепер іде боротьба між юніями, зорґанізованими за фахами, й юніями, зорґанізованими за промислами. Крім того американські робітники мають певні політичні звички: ледви чи захочуть вони приступати до партії праці, звишки вважати себе демократами, републиканцями чи соціялістами. Накінець, каже „Таймс“, американські робітники не думають про себе як про робітників на все, але як про будучих підприємців. Мовляв, в Англії Партія Праці повстала через те, що там поширилося переконання, що хто стане робітником раз, остається ним навсе. В Америці „Таймс“ добачує іншу традицію; і вона не дасть робітникам зорґанізувати партії праці.

Що „Таймс“ до певної міри має слушність, не можна заперечити. Досі справді в Америці не було робітництва, що думало про себе як про постійних робітників. Одначе „Таймс“ не числиться з тим, що ця психольоґія американського робітника від часу депресії сильно й скоро зміняється. Серед американських робітників назріває тепер якраз переконання, що хто раз стане робітником, той правильно робітником останеться навсе. Мало хто може мати надію пробитися між підприємців; а як пробється, мало хто може мати надію там навсе остатись. Отже чи не назріває в Америці пора на партію праці?

Д-р Остап Грицай.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПЕКЛА НА СОЛОВКАХ

(Тайни соловецького „шпиталю“. — Заслані жінки).

У продовженню моєї статті про книжку Ольги Дімітрієвни про большевицьку Росію я подаю оцим як дальший зразок розмальованих нею картин виїмок з розділу „Остров мук“ (IV., 2., ст. 49—56) в мойому перекладі. Тут авторка, зазначивши, що недовго після її запроторення на Соловках вона, виснажена переживаннями, занедужала так тяжко, що мусіли її перевести в шпиталь, каже далі таке:

„Коли мене туди занесли, я була непритомна, через що мої сторожі думали, що я вже конаю, і лишили мене в спокою (!) І це й було одно-одиноке, чим я тут покористувалася, бо зрештою ліків в аптиці майже ніяких не було, а як харч давали в шпиталі два рази денно горнятко юшки, позатим найслабші хорі діставали **що другий день** (підкреслення авторки — О. Г.) 200 гр. молока. Щож до приміщення тут, то я лежала з 20 іншими хорими в кімнаті, що була призначена на дві особи, а в кожній із сусідніх кімнат було також переповнення, причім хорі лежали й на коридорі, просто на землі. Отак, що треба було проходити почерез них, щоб дістатися до наших двох кімнат та ще й до третьої, призначеної для хорих на недуги заразливі. Та ота третя кімната була таксамо переповнена, як і дві інші, а лежачим там недужим не боронив ніхто ходити собі по вподобі до інших хорих, коли це їм так подобалося.

„І всякого роду хорі лежали в моїй кімнаті, навіть породільні з їх немовлятами, причім я й не потребую додавати, що смертельність між тими хорими була надмірно велика, через що кожного рання приходили забирати трупів. Мертвих найперше роздягали до-гола, а потім дивилися їм у рот, заглядаючи, чи нема в них золотих зубів, причім у випадку, коли на них натрапили, виломлювали їх. А обнажених трупів виволікали до шопи, що видвигалася саме проти мойого вікна, звідкіля забирали опісля їх то на віз то на сани, скидаючи їх тут або поодиноко, або „вязанками“, — по десять трупів разом, мов мішки, а потім закопували у спільних могилах. „І лиш у дуже рідких випадках можна було рідні або приятелям покійника добитись у командантів дозволу на те, щоб самому забрати тіло і похоронити його“.

Колиж авторці вдалося згодом подужати настільки, що вона могла — як придатна до канцелярійної роботи — повнити службу знову, її перевели до казарми для жіноцтва, де її завданням було вести статистику, що й дало їй змогу пізнати дещо основніше обставини, в яких живуть на Соловках, загнані туди жінки. Дімітрієвна пише:

„Жінок на Соловках було приблизно 1,000; з них 300 до 400 роздлено ґрупами на ріжні табори островів, а решту держано в головній казармі. Між ними більшість, значить біля 60%, творили жінки, карані за прості злочини, та повії, здебільша дівчата років 16 до 18, а й нижче 16 літ, одначе всі вже морально здеправовані вщерть. Спершу управа табору намагалася стягнути тих молодих дівчат в один окремий відділ разом з рівними їм віком молодими юнаками і створити з них так своєрідну „кольонію молоді“. Але незабаром показалося, що та „кольонія молоді“ стала осередком такої страшливої розпусти, що цього навіть большевицькому командирові було забагато, і з огляду на дівчат ту „кольонію“ розігнали, вирішивши затє, приучувати молодих жінок влаштовувати **„лови“ на полонених**. А коли ті молоді апаші виявили, що з них добрі поліційні собаки, то їх відсилано в кольонію Большево коло Москви, де Г. П. У. вишколювало свій дорiст політичних агентів. А тих нещасних дівчат, яких крайнє зіпсуття робило непридатними навіть до вишколення для поліційної служби, переведено було в нашу казарму знову і придано їх нам як співтоваришок нашого побуту.

„Щож до політичних арештанток, які творили менше більше 40% засланого жіноцтва, то тут були здебільша жінки й дівчата, яких засуджено за будьяку там „шпіонажу“. Бо шпіонажею в очах большевиків називають уже навіть щось таке, як одержування чисто ділових листів з закордону, або давання наукових лекцій чужинцям і тим подібне. Шпигунами вважалися теж своячки або приятелі людей, що їх помордовано за політичні погляди, противні думкам комуністів. Відомож ось, що коли йде про справи політичні, то за поведення, чи там політичне наставлення члена даної рідні большевики потягають до відповідальности і всю його родину. Отак до тих „політичних“ належали теж жінки православних священиків та жінки професорів, бо це був саме час, коли большевицький уряд рішився вищищти останню решту верстви освічених. Таксамо було тут багато селянок як жертв карних експедицій, висиланих на села з метою насильного насаджування „колективного режиму“. Все це були чесні й добрі жінки, яких приява улекшувала нам співжиття з ординарними повіями тай з тим іншим шумовинням людства. А позатим було в казармі й багато черниць. Засиланож іноді цілі монастирі з їх ігуменями на чолі. Я пригадую ось одну ігуменю, вже 86-літню жінку, яку з одного монастиря на Кавказі, де провела майже все своє життя, загнали на Соловки, і яку страхіття довгого транспорту просто зломили так, що вона за ввесь час не всилі була рухнутися. Але незабаром опісля судилось їм перебути враз з іншими тортуру другого транспорту, а саме — на Сибір. Я бачила тоді, як несено її в носилках на пароплав, що мав ту майже девятьдесятьлітню мученицю повезти в пустиню, де й найдужчі чоловіки не всилі жити ніяк.

„І взагалі — поведінка з усіми мешканками жіночої казарми була без ріжниці особи однаково тасама, через що змоги втекти від того страшного товариства не було ніякої. Це лиш упродовж одного короткого часу дозволювала нам одна з командантoк, яка була трохи ліпша ніж інші, вибирати собі підхожі місця в казармі по волі, завдяки чому найближче угрупування було нами переведене — відповідно до наших симпатій, і я не була примушена мати сусідкою якогось типа з найгіршого шумовиння. Але ця полекша тревала всього 3 місяці. Бо опісля приїхала до нас з Москви якась велика риба на інспекцію, і зараз цей панок страшенно обурився тим, що зустрінув „у нас „упривелеєні кімнати“, тобто такі, що — не тонули в бруді. Надаремно наша командантка силкувалася виправдати наш „злочин“ тим, що канцелярійні робітниці приходять у хату з роботи щойно в ½12 вночі, і бажалиб тоді мати хоч трохи спокою і чистоти в хаті, особливож з погляду на те, що в цих сусідніх кімнатах аж лящить від крику, сварки та чергової бійки запроторених повій. Всі оті арґументи не переконали нашого шефа ніяк, командантку за кару усунено, і водночас наказано з усією суворістю, щоб повії не сміють бути відокремлені від інших жінок, а навпаки — рівномірно розділені в усіх кімнатах. І від того часу цей наказ виконувано точнісінько, що є мені ще одним доказом на те, що така ганебна поведінка з пристойними жінками є гаразд обдумана і з кожного погляду офіційно приписана“. (Очевидно, бо й на теж Толсті, Достоєвські, Ґоркі, Купріни та Арцибашиви впродовж усього свого життя розмальовували та прославляли московських повій як найкращих репрезентанток московського жіноцтва, щоб тепер ті мерзві повії Росії паношилися скрізь як гідна прикраса большевицького режиму. І відомо зрештою загально, що навіть така офіційна представниця бльшевицької Москви, як таваріщ Машка Колонтай, славетна посолка і письменниця купрінівського типу, це жінка такої моралі, що добула в Европі слави „Мессаліни революції“. — О. Г.).

* *

На тім я покищо мій виїмок з книжки нашої авторки кінчу, до якої одначе при нагоді ще повернуся.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Женячка.

Батько до будучого зятя: Чи ти думаєш, що зможеш удержати мою дочку, колиб ти з нею оженився?

Будучий зять: Так, можу!

Батько: Чи ти бачив коли, як вона їсть?

Зять: Бачив.

Батько: А чи ти коли бачив, скільки вона їсть тоді, як хтось її не бачить?

Матильда Серао.

ЧОРНОКНИЖНИКОВА ТАЙНА

У 1220-му році володів у Палермі та в Неаполі великий і добрий король Фридрих II. Тоді то притрапилася предивна пригода. Хочу вам радо розповісти її. При вулиці Деі Кортелярі був невеликий дім, вузький, одначе високий. Вікна маленькі в олов'яній оправі. Крізь шиби було майже невидно, такі були брудні. Брама була низька, стара, сходи стрімкі та нечисті. Рідко відчиняли вікно в цьому домі. Люди переходили скоро повз цей дім, боязко кидали оком на будинок і може крізь зуби говорили якийсь проклін. Бо в цьому домі жили люди недоброї слави. На першому поверсі жив старий лихвар, гідний наслідник Юди Іскаріота, що продав Христа за срібняки. Ошуканець, що бідних людей доводив до жебрацької торби. На другому поверсі жила гарна жінка, одна з тих, що чоловіка приводять до спокуси та прокляття. На третьому поверсі жило подружжя, підозрілі люди. За дня вони обертаються поза домом, а як вечором вернулися, билися, що аж у всьому сусідстві гомін ішов. Та околиця жахалася не тих гідних сусідів. Ані захланність лихваря, ні визиваючі очі куртизани, або дикі крики сварливого подружжя не могли так налякати прохожих. То був несамовитий дім із усіми мешканцями, а передовсім чорнокнижник Чіко. Богобоязні хрестилися, скептики вимовляли закляття та йшли далі. Хоч Чіко рідко виходив, а ще рідше відчиняв віконницю, боявся його нарід, бо знав його чарівницьку та надлюдську силу. Самособою, таємна поведінка Чіка мусіла багато причинитися до всього, що про нього говорили.

Як він спровадився на вулицю Кортелярі, бідні жінки надармо старалися вивідатися про його тайну. Старалися довідатися дещо від Чікового послугача, та дарма. Не могли нічого довідатися і життя Чіка, як і його походження, осталося для них нерозгаданою тайною. Підглядали та з часом могли довідатися, що Чіко таки робить якісь таємні досліди. Ніччю все світилася лямпа, а Чіко сидів похилений над книгами, що мали срібні клямри, а ще інші були на полиці, вкритій пилом. Ніколи не переставало димитися з його комина. У його кімнаті було повно реторт, скляних рурок, ріжних дивовижних ножів, інструментів. Оповідали собі, що Чіко цілими годинами сидить над казанчиком, у якому напевно варилося чортівське зілля, призначене на знищення та смерть людей, хоч бачили, що його слуга купував на базарі городовину, як майран, помідори, петрушку, цибулю, чеснок і багато інших. Вивідалися теж, що Чіко любив виходити на свій бальконик, а що його одежа й руки були вкриті білим пилом, що певно мусів затроювати повітря. Часом мив собі в ведрі червоні руки, а тоді зараз вода в ведрі ставала червона. Ті червоні пальці дали причину до найжахливішого підозріння, тимбільше як на долівці Чікової робітні запримітили червоно - бурі плями, схожі на калюжі крови, а Чіко на великому столі з мармурово плитою краяв ножиком щось тендітне-ніжне. Один упевняв, що то були дитячі рученята, другий, що жабячі ніжки, а третій, що то була шкіра з вужа. Чіко чув ті підозріння, підсміхався та йшов далі своєю дорогою...

Колись той Чіко був багатим парубком, що вмів навтішатися своїми багацтвами та молодістю. Його любили й може і він любив. Мав палати та расові перегонові коні, багато-багато самоцвітів, дорогих одягів і дорогоцінних мистецьких творів. На всіх святах, бенкетах, балях, турнірах усе був перший. Однако втішався цілунками жінок, дикими бійками своїх суперників і сильними винами на бенкетах. Та як його майно стало розпливатися, повтікали добрі приятелі й гарні жінки, як воно все буває. Та Чіко читав старинних письменників, тому добре пізнав фільософію життя і не журився. Так то він тепер стояв понад юрбою та в своїй самотині думав. Коли так роздумував над минулими приємностями, прийшло йому на думку винайти щось таке, що безпосередньо причинилось би до щастя людей, бо він хотів дати щось тривале. Тому, купував книжки та пергаміни, сліджував довго, кожного дня робив нові досліди, помилявся, зачинав наново, не спав і втратив на це останне майно й останні літа. Довго не мав успіху, та не тратив надії. Працював для щастя людей, а ця гарна мета була причиною, що він бачив привиди, які додавали йому заохоти. Після довгих літ праці та труду здавалося йому вкінці, що дійшов до мети. Та як усі винахідники, придумував усе нові поліпшення, щоби потім міг сказати з гордістю: „Даю вам це гарне й викінчене!“

Та Чіків балькон сусідував із дверми мешкання Джійованелі ді Канціо. Ця хитра та підступна жінка мала гострий язик, якого лише жінка може бажати собі. Її наймилішою роботою було підглядати, що роблять сусіди, а що довідалася, то обертала на сплетні а б о у с в о ю користь. Не треба згадувати, що Джованеля найбільше напосілася на старого чорнокнижника, а нічю з цікавости не могла спати. А всеж їй не вдалося щонебудь підглянути. Зі злости була ще злобніша та що дня більше дошкулювала свому чоловікові. Її чоловік був кухарчуком у королівській палаті. Народня приповідка каже, що жінка здобуде все, на що завізьметься. Вкінці Джованеля довідалася про тайну бідного Чіка. Чи слідкувала його крізь діру в стіні, чи крізь щілину у дверях, не знаю. Знаю лише, що вона підглянула його, хоч двері були замкнені, а вікна заслонені. Раз сказала Джованеля до свого чоловіка:

— Скажи королевому кухареві, що я знаю одну нову чудову страву, яка лише гідна є, щоб її їли на королівському столі.

— Жінко, чи ти з глузду зсунулася?

— Хай мені язик покрутить, коли я говорю неправду!

І вона вкінці вговорила свого чоловіка, що він згодився поговорити з кухарем. Цей сказав це майордомові (управителеві), а майордомо повідомив про це ґрафа, а вкінці ґраф відважився сповістити про це короля. Ця думка сподобалася королеві так дуже, що він дозволив допустити кухарчукову жінку до кухні, щоби сама приладила цю знамениту страву.

Джованеля прийшла мерщій і за три години страва була готова. Робила цю страву ось як: насамперед замісила найгарнішої муки з водою, сіллю та яйцями на тісто. Це тісто оброблявала довго, щоби було мягеньке наче полотно, потім ножиком покраяла на тонесенькі пасочки, які опісля скручувала наче рурки та сушила на сонці. Потім у посудині замішала свинячого смальцю, дрібонько покраяної цибулі та солі. Як цибуля присмажилася, дала до того великий шматок мяса, а як воно змякло та гарно зарумянилося, полила все гарним густим сосом із помідорів, які перетирала крізь сито, опісля посудину прикрила й оставила все на слабому вогні, щоби ще варилося.

Прийшла обідова пора. Вона кинула ці рурки з тіста на кипяток, а як вони там парували, взялася терти на терку великий шматок того гарного сира, що його роблять у Льоді, та який має назву від міста Парми. Тісто зварилося. Джованеля виняла тісто з води, подержала, щоби стекла до останньої каплі та висипала до порцелянової миски, а потім на переміну давала на це то ложку сосу, то трохи сира.

Цю знамениту страву принесли перед Фридриха II. Він глянув здивовано на чудо куховарського мистецтва. Не міг відірватися від цієї страви. Сказав прикликати Джованелю та спитав її, як вона зуміла злучити все до такого гарного вигляду, запаху та смаку. Вона, підла, відповіла, що янголи у сні виявили їй цю тайну. Могутній володар приказав свому кухареві навчитися від Джованелі варити цю знамениту страву, а їй подарував сто талярів. При цьому запримітив, що треба добре винагороджувати тих, які так дуже причинилися до щастя людей.

Кожний шляхтич і кожний достойник хотів довідатися про славний припис і посилав свого кухаря до обманниці, а за науку платили їй гарні гроші. Після достойників прийшли багаті громадяни, потім купці, пізніше робітники, а вкінці вбогі. Вони давали цій жінці, що могли. До шістьох місяців увесь Неаполь заїдав макаран. Це слово походить від макарос, божеська страва — а Джованеля забагатіла!

А тимчасом Чіко у своїй кімнатці все ще старався уліпшити свій винахід. Радів заздалегідь тією хвилиною, коли його винахід стане відомий, а сам він втішатиметься тим, як люди дякуватимуть йому, як обдаровуватимуть та як подивлятимуть його. Абож то винахід знаменитої страви не варта стільки, як відкриття нової комети або невідомої комахи? Тому слава винахідникові!

Одного дня, як уже невдовзі мав Чіко виявити свою тайну, вибрався вулицями, щоби трохи відітхнути. Як прийшов до Порта дель Капуто, зачув нараз відомий запах. Здрігнувся та хотів переконати сам себе, що помилявся. Мучений цікавістю, ввійшов до того дому, з якого доходив цей милий запах. Спитався господині, яка заглядала в горнець на кухні:

— Що ви варите?

— Макаран, добрий дідусю.

— Хтож вас навчив цього?

— Джованеля ді Канціо.

— А від когож вона навчилася?

— Каже, що янгол показав їй це. Вона насамперед дала покоштувати королеві, потім увесь Неаполь забажав їсти цю божеську страву. Куди ви не поступили би, бліденький дідусю, в найбіднішій хаті та в найбагатшій палаті побачите, що там у горшку вариться макаран. Може ви голодні? Може покуштуєте?

— Дякую, спасибі.

Бідний чорнокнижник поплентався з трудом по місті та переконався всюди про зраду Джованелі. Сторож королівської палати розповів йому ту саму історію про сон і про янгола. З того всього набрав такого обридження, що з розпуки вернувся до дому, порозбивав скляні рурки та реторти, горшки, кухню, мармурову плиту, ножики та попалив свої хемічні книги. Потім покинув місто, щоби вже ніколи не вертатися. Самособою сусіди впевняли всіх, хто хотів слухати, що Чіка забрав чорт. Та як прийшла Джованелина остання година, вона признавалася до вини та вмерла з криком на устах, як грішниця, що йде до пекла. Та й тоді не признали права бідному Чікові. Та переказ каже, що Чіко у відьомську ніч при вулиці Кортелярі крає макаран. Джованеля розтирає помідоровий сос, а чорт до цього тре одною рукою пармезан, другою поправляє під кухнею.

Та чи Чіків винахід має свій початок із неба чи з пекла, то він усетаки причинився до щастя неаполітанців і мабуть до кінця світа воно так буде.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за липень 1936 року.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Іванцьо Едвард.
В. 2. Кревицька Марія, Ґурба Микола, Стухляк Анна.
В. 7. Пухер Анна.
В. 9. Шепта Стефанія, Трeяковський Іван, Драгущак Евфрозія.
В. 11. Пустельник Анна, Дида Софія, Васильовська Марія.
В. 29. Каплун Анна.
В. 30. Клос Р. Марія, Коцельник Олена.
В. 36. Лиса Марія.
В. 42. Никифорчин Танасій, Гладка Ольга, Балагурак Наталія.
В. 43. Кравець Микола.
В. 44. Михуда Марія, Демчик Стефан.
Б. 45. Василенко Ольга, Гарасим Л. Омелян, М. Д.
В. 53. Пук Богдан, Шпікула Павло Ярослав.
В. 58. Дановяк Анна.
В. 59. Батох Ґеновефа, Галькевич Марія, Никорчук Мелянія, Папроцький Стефан.
В. 62. Худяк Йосиф, Пашук Евген, Староста Марія.
В. 63. Луковський Мирослав, Урсяк Юлія, Луковська Ярослава, Сінявський Іван.
В. 65. Зузяк Іван.
В. 67. Кушпінський Мирослав.
В. 68. Лемішка Мартин, Сканай Анна.
В. 72. Блізньовська Анна, Пасічник Гринько.
В. 73. Заходник Ольга.
В. 75. Михалюк Дмитро, Дворчик Анна, Шептак Йосиф, Зданкевич А. Стефан.
В. 80. Тимков Михайло, Біндас Анна.
В. 82. Лисик Володимир, Дзира Анна, Ільків Михайло.
В. 83. Кобільник Григорій, Романов Едвард, Карбівник Іван.
В. 84. Дудко Володимир, Клубчак Анна.
В. 85. Рогаль Юрій.
В. 86. Болф Марія.
В. 87. Хорт Михайло.
В. 88. Грабінський Володимир.
В. 94. Бавровська Стефанія.
В. 95. Борута Антін.
Б. 97. Припхан Стефанія.
В. 98. Рудалевич Йосиф.
В. 99. Корнова Анна, Бортник Марія, Залецький Михайло, Бортник Іван, Ільків Петро, Шпур Ярослав.
В. 100. Кукула Микола, Чубата Марія.
В. 102. Труш Анастасія, Вербінська Марія, Слепко Анна, Біґановський Стефан.
В. 105. Мельник Михайло.
В. 108. Дзят Ольга, Шимонович Іван.
В. 109. Мороз Микола мол., Литвин Іван, Орлофф Софія, Кендзя Олена.
В. 112. Стельмашек Теса, Старинчак Юліян, Ґабрівський Йосиф.
В. 113. Пітула Михайло.
В. 121. Іванців Олекса, Чуйко Анна, Чуйко Марія.
В. 123. Ковпак Емілія.
В. 132. Хоцінський Петро.
Б. 133. Калушка Теодор.
В. 136. Качмар Стефан.
В. 137. Колодруб Марія.
В. 140. Качмар Михайло, Терлецький Іван, Терлецький Микола, Кораницький Михайло.
В. 141. Мончел Іван, Якима Марія.
В. 147. Беласко Андрій.
В. 149. Дубик Іван.
Б. 156. Коваль Анна, Купчак Мирон.
В. 160. Фуртас Стефан.
В. 161. Дуда Андрій, Коваль Михайло, Сенько Василь, Лесак Юрій, Ілящат Олена, Фелтанович Андрій.
В. 163. Білінський Іван.
В. 167. Шнір Олена.
В. 168. Цимбалістий Йосиф, Пащик Марія.
Б. 176. Мороз Іван, Бабяк Мирослав.
В. 178. Бохонок Марія.
В. 179. Була Йосиф, Хлопик Іван, Рапко Микола, Дмитришин Катерина, Робак Ольга.
В. 183. Кніцінський Володимир.
В. 191. Гучко Петро, Бачинський Володимир, Заяць Катерина.
Б. 192. Факс Терентій, Німа Ксеня.
В. 200. Затковська Стася.
В. 203. Чернецька Наталія, Чернецька Мелянія.
В. 204. Полуга Іван, Купчинський Т. Володимир, Кириченко Юрій, Пшик Катерина, Гавришків Олена, Гавришків Василь, Стрілецький Михайло.
В. 206. Ґурбель Михайло, Боднар Стефанія, Тепер Стефан, Королишин Дмитро, Самборський Володимир, Бурак Стефан, Мельник Ярослав.
В. 217. Николайків Микола, Дорофея Марія, Квасниця Емілія, Шеремета Іван, Дмитрів Анастасія, Волак Катерина.
В. 218. Ґренечко Вікторія, Стахура Олена, Белевяк Іван.
В. 221. Гук Анна, Каноник Йосиф, Марцінковський Геронин.
В. 223. Швайлик Софія, Микулик Магдалина, Байдук Станислав.
Б. 226. Бабей Павло, Федоришин Марія, Бастюк Іван, Гнатків Софія, Тербушка Петро.
В. 227. Язвинський Андрій, Булка Іван, Джмелик Юлія, Головецький Мирослав, Рушняк Марія.
В. 228. Боднар Іван, Юренко Петро.
В. 230. Гнатишак Марія, Волійник Михайло, Періг Марія, Баґан Емілія.
В. 234. Кузьмінська Ольга.
В. 237. Хомин Олекса, Федина Іван, Куріца Марія, Матис Іван, Косинюк Олекса.
Б. 240. Дубас К. Анна, Седорович Мирон, Скіра Михайло.
В. 241. Скибінська Мирослава.
В. 242. Яцила Василь, Угрин Анна.
В. 244. Бенза Сташка.
9. 245. Палазей Андрій, Вольчинський Микола, Єдлінська Анеля, Кушнір Анна, Сабат Олена, Лещук Анна.
В. 251. Юха Антін.
В. 267. Аґрес Ольга, Хомик Володимир.
В. 268. Кармариська Пазя.
В. 270. Баран Григорій.
В. 271. Зубрицький Василь.
В. 272. Козак Стелла, Котовський Володимир, Тарнофф Макарій, Мартович Анна.
Б. 276. Кірай Катерина, Манастирський Мирослав, Муральчик Марія, Ґузик Іван, Гарко Михайло, Белей Іван, Мацюрак Адам, Прокопович Марія, Еваницький Михайло.
В. 277. Курко Микола Говард, Ґвость Іван.
В. 282. Матвійчук Петро, Дзецюх, Марко, Ваґа Магдалина, Шкляренко Іван, Флісак Марія.
В. 283. Саварин Мирон.
В. 286. Чорней Павло.
В. 289. Гузар Петро, Головка Анна.
В. 290. Кульчицька Юлія.
В. 292. Лавринець Розалія, Заблоцький М. Леон, Лубінська Ірина.
В. 294. Куришкін Йосиф.
В. 296. Кропчо Василь, Дубляниця Михайло, Ковалик Текля, Лобур Петро.
В. 298. Бодай Франко.
В. 301. Смаль Ольга, Семчук Ольга.
Б. 303. Теффек М. Катерина.
В. 305. Рихальський Володимир.
В. 306. Крохмальний Михайло.
В. 310. Олексин Стефан.
В. 312. Гулей Пазя, Овсяник Віктор, Шарик Ольга.
Б. 316. Храновський Володимир, Наперала Анна.
В. 317. Бойко Йосиф.
В. 318. Градковська Олена, Трач Мирослава.
В. 330. Бобак Анеля, Швайковська Анна.
В. 332. Баліцька Розалія.
В. 334. Юрчишин Катерина, Старинявський Володимир.
В. 338. Звірек Анна.
В. 339. Бішко Марія, Сорока Олекса, Барна М. Йосиф.
В. 351. Стецяк Софія, Галькович Петро, Борак Евгенія.
В. 352. Скульський Володимир.
В. 359. Юревич Володимир, Ґула Анна.
В. 361. Медвідь Анна, Медвідь Наум, Удич Яків.
В. 363. Мішанець Стефан.
В. 364. Бурко Стефан, Кравчишин Анна, Сірацький Михайло.
В. 366. Седіла Катерина.
В. 367. Кравецький Микола, Третяк Петро, Гринів Василь, Озарів Розалія, Балацький Іван, Коломнець Стефан, Крук Михайло.
В. 370. Гричаник Олена, Клімковська Іванна.
Б. 375. Корнай Марія, Боґдаш Мирослав.
В. 383. Кравчук Анна, Козак Каролина.
В. 384. Хома Василь.
В. 396. Драпала Йосиф.
В. 400. Кондор Мелянія, Біндас Йосиф мол., Біндас Станислав, Воловецька Анна, Шотик Катерина, Рокошевський Михайло, Мозиловський Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

І. Пацканик Петро, Раповий Володимир,* Пич Анна, Товт Іван, Пацканик Іван,* Пацканик Михайло, Новак Фемій, Дзвінчак Петро, Дзвінчак Катерина.
В. 5. Олійник Проць, Кормаш Микола, Кормаш Текля, Пелех Іван, Пелих Анна, Бобеляк Іван.
В. 22. Бас Марія, Каня Павло,* Сень Ольга, Сень Софія, Косович Михайло,* Децик Маріянна, Чорномаз Мирослав.
В. 29. Гривняк Марія, Кулява Францішка.
В. 39. Кондрасевич Микита,* Хомяк Анна, Мовчук Евдокія, Кондрасевич Ева, Матковський Йосиф, Опар Іван, Пішко Катерина.
Б. 43. Рогалевич Теодосія, Малинчак Петро.
В. 48. Томашевський Юрій.
В. 55. Кіндзерева Емілія, Кіндзерева Антін.
В. 57. Лісовський Антін.
В. 59. Галькевич Михайло.*
В. 62. Семкович Петро, Сливар Іван.
В. 65. Перозак Анеля, Ощин Василь.
В. 70. Пацала Юстина.
Б. 86. Пащук Михайло.
В. 97. Ґрубяк Костка.
В. 102. Малицький Василь.
В. 123. Драган Дмитро.
В. 127. Град Йосиф,* Качор Текля, Паньків Василь, Град Стефан.
Б. 131. Шеремета Ева.
В. 132. Шилак Розалія.
В. 159. Піндзола Теодор, Петрик Стефан, Ткачук Анна, Сіка Григорій.
В. 161. Петришкевич Анна, Петраскович Марія.
В. 170. Цаповський Михайло.
В. 177. Рекрут Стефан Омелян, Рекрут Володимир.
Б. 179. Стецик Станислав.
В. 186. Стельмах Анна.
В. 204. Гарматюк Стефан, Бойчук Максим, Воробець Дмитро, Кітай Василь.
В. 213. Кузенька Микола.*
В. 238. Ґаландзій Микола.
Б. 242. Юрковський Михайло.
В. 243. Мілановський Сава.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 274. Кіт Андрій.
В. 276. Олексович Микола, Тер Ева, Затхей Михайло.
В. 298. Шальвіра Микола, Шальвіра Анастасія.
В. 310. Бенґринович Володимир, Федас Марія, Федаш Петро,* Долгун Тілій, Робак Тимко,* Долгун Микола, Федас Михайло, Федас Пазя, Венґринович Володимир.
В. 320. Стец Франко, Стец Варвара.
В. 326. Ґуральчук Мартин.
Б. 352. Пацановська Марія, Пацановський Іван, Лема Петро.
В. 361. Коверко Евдокія.
В. 365. Загібайло Іван, Бартник Яків, Мускалик Іван мол.,* Сухеня Андрій, Москалик Іван, Стефанов Федор.
В. 370. Вергун Роман, Пасечний Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 48. Нагребецький Михайло.
Б. 64. о. Уляницький А. Антін.
В. 97. Припхан Анна.
В. 224. Петрик Анна.
В. 240. Лутвіняк Теодор.*
В. 288. Зарудна Катерина, Кіндзерська Евдокія, Саврук Федор, Саврук Катерина, Бобеляк Анна, Бобеляк Микола.
В. 298. Плевак Катерина, Плевак Іван.
В. 361. Робак Анна, Робак Марія, Турчин Варвара, Робак Стефан, Робак Параньска, Турчин Григорій.
В. 373. Добромільська Софія.
В. 382. Радковська Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 155. Ходан Йосиф,* Ходан Анна.
В. 206. Сталений Михайло.*
В. 334. Кузик Микола,* Гомзяк Петро.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Кузмич Йосиф,* Барна Ева.
Б. 6. Федів Михайло.
В. 7. Томашовський Андрій, Новий Петро, Артим Ева.
В. 10. Маряс Володимир,* Погода Марія, Погода Іван.
В. 12. Тутко Михайло.*
В. 14. Лотоцький Михайло.*
В. 20. Барщовський Іван,* Городецький Евген,* Барщовська Анастасія, Богач Михайло, Миськів Михайло.
Б. 24. Кудла Михайло,* Семак Михайло,* Буярин Марія.
В. 25. Мищишин Петро, Мищишин Анна, Навроцький Микола.
В. 29. Гривняк Михайло,* Гривняк Іван, Гривняк Юрій, Кулявий Іван.
В. 30. Вдовяк Олена.
В. 32. Ґутник Микола.
В. 37. Атаманчук Анна.
В. 38. Качуряк Іван,* Лапичак Андрій,* Пінчак Марія.
В. 39. Хомяк Марія, Беднар Катерина, Бендар Войтех, Фішер Анна.
В. 43. Романовський Іван, Романовська Марія, Чарнеський С. Вінцентій.
В. 49. Подлушевич Михайло.
В. 58. Донавяк Йосиф.*
В. 61. Юріщан Іван,* Юріщак Марія, Юріщак Анна.
В. 65. Стасюк Теодосій, Баубла Григорій.
В. 66. Пертко Ева.
В. 70. Лутвіняк Катерина.
В. 73. Ковальчук Марія, Ковальчук Петро.
В. 78. Дронюк Анна, Ваврашко Цецілія, Котляр Теодор, Саранчак Іван, Ваврашко Антін, Мацик Михало, Старжецький Семко, Шиманський Франко, Оліярчик Іван, Косинський Михайло, Виняр Іван, Дронюк Юрій.
В. 85. Пстрак Микола.*
В. 86. Клачаний Петро.
В. 95. Куц Захарій, Дорошков Петро.
В. 97. Смага Микола.
В. 99. Помес Данило, Домбек Іван.*
В. 102. Угрин Іван,* Угрин Андрій, Ганич Іван.
Б. 104. Ваверчак Володимир, Пацканик Марія, Гаврилко Іван, Гаврилко Марія.
В. 112. Проців Олена, Волянська Павлина.
В. 120. Кічан Олекса.*
В. 121. Мандрик Ігнатій, Слободзян Олекса.
В. 124. Сосновський Стефан.*
В. 128. Процанин Андрій,* Процанин Іван.*
Б. 131. Бойко Катерина.
В. 133. Яблонська Марія.
В. 135. Москалик Анна, Клим Елисавета, Тунко Галя, Ґеферт Софія, Тунко Микола. Ґеферт Андрій, Терлецький Михайло, Терлецька Марія.
В. 136. Качмар Марія.
В. 137. Боровський Франко.
В. 139. Евашук Іван.*
В. 147. Моло Григорій.
В .151. Артим Ева, Сокальський Ілько, Гримач Марія.
В. 159 .Новак Петро.*
В. 161. Лесак Марія, Лесак Стефанія, Коман Анна, Строк Йосиф, Муха Микола.
В. 167. Ліщук Юрій, Ліщук Ірина, Василинюк Тома.
В. 168. Кароль Катерина, Космина Стефан.*
В. 170. Савчин Варвара.
В. 173. Ліцька Анна, Халус Анна, Халус Микола, Халус Варвара.
В. 176. Демкович Іван,* Добжинський Михайло.*
В. 177. Семеґен Анна.
В. 178. Струсь Анна.
Б. 179. Онуфрій Петро.*
В. 186. Бесітка Тереса, Янкович Олена, МкҐарій Анна.
В. 192. Семенів Лука.
В. 205. Гавриляк Іван.
В. 206. Зарівний Михайло.*
В. 209. Макар Дмитро.*
В. 214. Червоняк Басиль,* Ґвость Марія.
В. 216. Тимуш Варвара.
В. 218. Ярема Іван.
В. 219. Дорошенко Марія, Якимів Дмитро.
В. 220. Нурко Марія, Саламан Анна, Блідий Йосиф,* Нурко Григорій.
Б. 221. Савчин Микола, Савчин Розалія, Заплатинський Стефан, Шеремета Дмитро, Чикало Григорій, Чикало Анна, Кравець Дмитро.
В. 223. Грицай Раймонд.*
В. 227. Рушняк Ева, Звір Катерина, Ткачишин Іван, Рушняк Петро.
В. 229. Цурій Анна, Волський Гендрик.
В. 230. Бурка Мирослав.*
В. 234. Бабич Анна, Портман Марія.
В. 237. Матис Володимир.*
В. 238. Медвідь Стефан.
В. 242. Стапій Анна.
В. 259. Куропась Володимир.*
В. 266. Бабій Іван.
В. 276. Баландят Катерина, Делинко Анна, Морквян Стефан, Морквян Марія.
Б. 295. Мінко Анастасія.
В. 296. Василик Стефан,* Головчак Іван.
В. 298. Дмитраш Софія.
В. 300. Бучко Михайло, Кухарик Доминик, Кікта Петро, Яцинич Яким.
В. 304. Цар Петро.
В. 308. Домитрів Іван.
Б. 310. Шимко Павлина, Шимко Василь.
В. 317. Новенчук Мирослав,* Черпакович Марія, Петришин Катерина, Присяжник Стефан.
В. 318. Бомба Тимко, Бомба Марія.
В. 319. Коник Михайло.
В. 325. Бохонко Теодор, Ковальчук Іван.
В. 326. Дзедзіц Анна.
Б. 334. Хмарик Павлина.
В. 338. Волчко Кульчицька Доминика.
В. 339. Бішко Агафія.
В. 342. Вадяк Володимир, Бадяк Олена, Бубняк Анастасія.
В. 361. Мельник Михайлина, Мищук Параска, Мищук Іван,* Осоговська Анна, Семенів Андрій, Голуб Пазя, Чорний Петро ,Кикіш Йосиф.
В. 363. Стецько Олена.
В. 365. Горват Тесій, Горват Марія, Мичак Кость, Мичак Марія.
Б. 370. Гудима Марта, Бризіцький Володимир,* Скальський Михайло.
В. 371. Яцентій Іван, Паньків Михайло.
В. 382. Плакса Анна.
В. 388. Криворука Андрій,* Криворука Теодор.*
В. 396. Тимків Василь, Тияків Розалія.
Б. 401. Кренціґлова Олена.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 28. Робук Марія, Робук Анна, Робак Стефан, Робак Параньска.
В. 42. Припхан Анна.
В. 46. Угорчак Семен.
В. 47. Кіндзерська Евдокія.
В. 58. Клачко Марія, Клачко Юстина, Клачко Яким.
В. 69. Лутвіняк Теодор.*
В. 130. Дзюма Микола, Дзюма Евген.
В. 147. Зарудна Катерина, Савгук Федор, Саврук Катерина, Бобеляк Анна, Бобеляк Микола.
В. 178. Петрик Анна.
В. 204. Сітницький Мирон, Бойчук Максим.
В. 209. Плевак Катерина, Плевак Іван.
В. 213. Земняк Розалія, Турчин Варвара, Турчин Григорій, Зімняк Панько, Луців Стефан.
В. 223. Нагребецький Михайло.
В. 235. о. Уляницький А. Антін.
В. 307. Витязь Петро.*
В. 361. о. Микитяк Деметрус, Мудрик Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 155. Ходан Йосиф, Ходан Анна.
В. 206. Сталений Михайло.
В. 334. Гомзяк Петро, Кузик Микола.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 6. Федів Анна.
В. 44. Бруцяк Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 318. Крайник Петро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 21. Овчарик Станислав.*
В. 45. Гарасим Омелян.
В. 70. Федьо Анна.
В. 137. Товт Йосиф.
В. 195. Астряб Анна.
В. 213. Ониськів Роман.
В. 251. Штохмаль Марія.
В. 269. Рудий Дмитро.
В. 355. Солиґа Анна.
В. 366. Седіло Катерина.
Б. 383. Мінго Марія, Кравчук Анна.
В. 385. Замланучин Марія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 70. Курило Кузьма.
В. 91. Гальчук Андрій.
В. 160. Варнаковський Іван.
В. 175. Тибінька Іван, Буртник Никита.
Б. 198. Нестор Василь.
В. 218. Стецьків Марія.
В. 232. Кіньо Костко.
В. 236. Заоборний Микола.
В. 282. Флісяк Антін.
В. 354. Скісцін Матвій.
В. 364. Занко Дмитро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1936 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	21,080
В місяці липні 1936 р. принято нових	298
В місяці липні 1936 р. принято наново	103
В місяці липні 1936 р. принято з переступними листами	21
В місяці липні 1936 р. принято з інших кляс	8
Разом	21,510
В місяці липні 1936 р. суспендовано	217
В місяці липні 1936 р. відійшли з переступ. листами	33
В місяці липні 1936 р. відійшли до інших кляс	8
В місяці липні 1936 р. відійшли на безпл. продовження	2
В місяці липні 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	13
В місяці липні 1936 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці липні 1936 р. померли	12
Разом	286
З кінцем липня 1936 р. в У. Н. С. було дорослих членів	21,224

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	14
В клясі А.А.	на $ 500	151
В клясі В.	на $ 750	27
В клясі С.	на $1000	303
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на *2000	2

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	359
В клясі О-1000	на $000	282
В клясі О-1500	на $1500	3
Б клясі О-2000	на $2000	3
В клясі О-2550	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	717
Вклясі Р-1000	на $1000	472
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	479
В клясі Е-1000	на $1000	183
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	856
В клясі W-1000	на $1000	2,041
Б клясі W-1500	на $1500	5
В клясі W-2000	на $2000	4
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	244
В клясі Т- 500	на $ 500	4,312
В клясі Т- 750	на $ 750	652
В клясі Т-1000	на $1000	9,799
В клясі Т-1500	на $1500	224
В клясі Т-2000	на $2000	63
Разом		21,224

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Іванцьо Данило.
Б. 11. Ковальчик Зузанна.
В. 30. Кравець Йосиф, Кравець Іван.
В. 43. Городиський Омелян, Городиська Елисавета, Городиський Стефан, Городиська Анна, Городиська Віра.
В. 59. Щербатюк Дорка.
В. 63. Личак Ярослав, Синявський Павло.
В. 67. Андрушко С. Іван.
В. 72. Андрейко Йосиф, Андрейко Стефан, Андрейко Михайло.
В. 84. Ванат Ольга.
В. 102. Труш Марія.
В. 120. Кармажин Евген 2.
В. 133. Попик Арлайн.
В. 140. Терлецька Розалія, Терлецька Франка.
В. 156. Яцик Андрій.
В. 171. Трусевич Л. Марія, Трусевич Мирослав 2, Трусевич Стефан 2.
В. 172. Гриновецька Олена.
В. 188. Бандровська Розмарія.
В. 193. Тама Ґлорія.
В. 204. Луковська Ірина, Китай Наталія 4, Дубас Віра, Дзурин Осип.
Б. 211. Телешевська Елисавета, Каралюс Теодор.
В. 223. Слюсар Пилип, Слюсар Магда, Вацлавський Станислав, Вацлавська Ольга, Слюсар Олена.
В. 228. Зулич Дженет, Зулич Маргарета, Зулич Естер, Зулич Ненсій.
В. 254. Гаврилич Йосиф.
В. 272. Гіба Евген Володимир 2.
В. 282. Флисяк Стефанія, Флисяк Антін, Флисяк Анна, Флисяк Лев, Флисяк Маріон.
В. 283. Мулик Ольга, Мулик Павлина.
В. 312. Туж Михайло, Туж Марія.
В. 319. Цимбаліста Ірина, Савчук Ольга.
В. 330. Бобак Мальвіна Брониcлава.
В. 336. Михаленко Герберт.
В. 359. Дичковський Іван, Дичковський Евстахій.
В. 362. Тріщук Розалія, Тріщук Марія.
В. 375. Настасяк Іван, Лезняк Іван.
В. 400. Мозиловська Олена, Бойко Павло, Шотик Едорія, Шотик Данило, Мозиловський Антін, Семівський Олекса.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 39. Кондрасевич Лев, Кондрасевич Юстина.
В. 87. Грицишин Анна.
В. 123. Драган Іван.
В. 242. Рінго Анна.
В. 243. Ґрабінська Олена, Ґрабінська Юлія, Машкевич Павлина, Мишкевич Олена, Звік Василь, Мишкевич Григорій.
В. 268. Ґоршко Стефан, Ґоршко Анна.
В. 298. Шальвіра Марія, Шальвіра Анна, Шальвіра Семен.
В. 312. Шарик Ольга.
Б. 339. Барна Йосиф.
В. 352. Пацановська Емілія Марія, Пацановський Іван Богдан, Пацановський Евген, Пацановська Іванна.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 130. Жарська Олеся, Жарська Геня, Жарська Катерина.
В. 361. Робак Михайло, Робак Йосиф, Робак Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 292. Данчишин Брониcлава, Данчишин Іван, Данчишин Ольга.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Смаркутська Олена.
В. 10. Погода Олена, Погода Тадеуш, Погода Емілія, Погода Олекса, Погода Текля, Погода Ольга.
Б. 61. Юріщак Катерина, Юріщак Йосиф, Юріщак Людвіґа.
В. 65. Бабула Марія, Бабула Ольга, Бабула Павло, Бабула Василь.
В. 73. Ковальчук Юлія, Ковальчук Володимир, Ковальчук Іван.
В. 78. Шморгун Лев, Ваврашко Ванда, Ваврашко Вавіна, Ваврашко Тома, Дронюк Микола, Ваврашко Франко.
В. 84. Гогол Анна.
В. 86. Пісанчин Йосиф, Пісанчин Ольга.
В. 88. Шегда Олена.
В. 95. Згіба Феня.
В. 96. Ручка Марія, Ручка Юліян.
Б. 102. Угрин Д. Олекса, Угрин Е. Олена.
В. 114. Нестор Михайло, Полянський Лев.
В. 135. Фонданич Кароль.
В. 147. Моло Марія, Моло Григорій, Моло Петро, Моло Стефан, Вавришко Іван.
В. 151. Артим Стефан, Артим Стефанія, Артим Розалія.
В. 160. Сташків Іван.
Б. 161. Лисак Олена, Лисак Емілія, Лисак Теодор, Лисак Теодора.
В. 173. Халус Михайло, Халус Іван, Халус Катерина.
В. 185. Дзвончик Дарія.
В. 204. Чубай Ніна.
В. 220. Нурко Юлія, Нурко Анна.
В. 229. Пиртула Юліянна.
В. 234. Фуртас Катерина, Фуртас Марія.
Б. 260. Буй Володимир, Буй Марія.
В. 270. Струж Томко.
В. 274. Кіт Стефан.
В. 317. Петришин Іван.
В. 326. Дзедзіц Катерина.
В. 342. Вадяк Евген, Бадяк Йосиф.
В. 361. Осоховська Стефка.
В. 385. Скрипець Марія.
В. 396. Тимків Володимир, Тимків Софія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

Б. 28. Робак Іван, Робак Йосиф, Робак Михайло.
В. 46. Угорчак Антін.
В. 58. Клачко Теодор, Клачко Ева.
В. 213. Луців Володимир, Луців Мирослав.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 292. Данчишин Ольга, Данчишин Іван, Данчишин Брониcлава.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 2. Стухляк Анна, Кревіцька Марія, Ґурба Микола.
Б. 9. Шепта Стефанія, Трияновський Іван, Драгущак Евфрозія.
В. 11. Пустельник Анна, Васильовська Марія, Дида Софія.
В. 30. Клос Марія, Коцельник Олена.
В. 36. Лиса Марія.
В. 42. Гладка Ольга, Балагурак Наталія, Никифорчин Танасій, Припхан Стефанія.
В. 43. Кравець Микола.
Б. 44. Мичуда Марія, Демчук Стефан.
В. 45. Василенко Ольга.
В. 53. Пук Богдан, Шпікула Ярослав.
В. 58. Дановяк Анна.
В. 59. Батох Ґеновефа, Никорчук Мелянія, Галькевич Марія, Попроцький Стефан.
В. 62. Худяк Йосиф, Пашук Евген, Староста Марія.
Б. 63. Луківський Мирослав, Урсак Юлія, Луківська Ярослава, Синявський Іван.
В. 65. Зузяк Іван.
В. 67. Кушпінський Мирослав.
В. 68. Скапай Анна, Лемішка Мартин.
В. 72. Блізньовська Анна.
В. 73. Заходняк Ольга.
В. 75. Зданкевич Стефан, Дворчин Анна, Михайлюк Дмитро.
В. 82. Лисик Володимир, Дзира Анна, Ільків Михайло.
В. 83. Карбівник Іван, Кобільник Григорій.
В. 84. Дудко Володимир, Клубчак Анна.
В. 94. Баворовська Стефанія.
В. 95. Борута Антін.
В. 99. Залецький Михайло, Ільків Петро, Корнова Анна, Бортник Марія, Бортник Іван, Шпук Ярослав.
Б. 100. Чубата Марія, Кукула Микола.
В. 102. Труш Анастасія, Вербінська Марія, Слепко Анна, Біґановський Стефан.
В. 108. Дзят Ольга, Шимонович Іван.
В. 109. Мороз Микола, Литвин Іван, Орлофф Софія, Кендзя Олена.
В. 112. Ґабрівський Йосиф, Старинщак Юліян.
В. 113. Пітула Михайло.
Б. 121. Іванців Олекса, Чуйко Анна, Чуйко Марія.
В. 123. Ковпак Емілія.
В. 132. Хоцінський Петро.
В. 133. Калушка Теодор.
В. 136. Качмар Стефан.
В. 140. Качмар Михайло, Кораницький Михайло.
В. 156. Коваль Анна, Купчак Мирон.
Б. 160. Фуртас Стефан.
В. 161. Дуда Андрій, Коваль Михайло, Сенько Василь, Лесак Юрій, Ілящат Олена, Фелтанович Андрій.
В. 163. Білинський Іван.
В. 168. Цимбалістий Йосиф, Пащин Марія.
В. 176. Бабяк Мирослав.
В. 179. Була Йосиф, Хлопик Іван, Рапко Микола, Дмитришин Катерина, Робак Ольга.
Б. 191. Гучко Петро, Бачинський Володимир, Заяць Катерина.
В. 192. Німа Ксеня.
В. 200. Затковська Стася.
В. 206. Ґурбель Михайло, Боднар Стефанія, Тепер Стефан, Королишин Дмитро, Самборський Володимир, Бурак Стефан, Мельник Ярослав.
В. 217. Николайків Микола, Дмитрів Анастасія, Дорофея Марія, Квасниця Емілія, Болак Катерина, Шеремета Іван.
В. 218. Ґринечко Вікторія, Стахура Анна.
В. 221. Каноник Йосиф, Марцінковський Геронин, Гук Анна.
В. 223. Швалик Софія, Микулин Магда, Гайдук Станислав.
В. 227. Язвінський Андрій, Булька Іван, Джмелик Юлія, Рушняк Марія, Головецький Мирослав.
В. 228. Боднар Іван, Юренко Петро.
Б. 230. Гнатишак Марія, Баґан Емілія, Волійник Михайло, Пиріг Марія.
В. 234. Кузьмінська Ольга.
В. 237. Куріца Марія, Федуна Іван, Матис Іван, Косинюк Олекса.
В. 241. Скібінська Мирослава.
В. 242. Угрин Анна, Яцила Василь.
В. 244. Бенза Сташка.
В. 245. Палажій Андрій, Вольчинський Микола, Єдлінська Анеля, Кушнір Анна, Сабат Олена, Лещук Анна.
В. 267. Аґрес Ольга, Хомик Володимир.
В. 268. Кармариська Пазя.
В. 270. Баран Григорій.
Б. 271. Зубрицький Василь.
В. 276. Коруна Катерина, Ґарко Михайло, Муральчук Марія, Ґузик Іван, Білий Іван, Мацюрак Адам, Прокопович Марія.
В. 277. Ґвість Іван, Курко Микола.
В. 282. Матвійчук Петро, Дзецюх Маркіян, Ваґа Магдалена, Шкляренко Іван.
В. 283. Саварин Мирослав.
В. 286. Чорний Павло.
Б. 289. Гузар Петро, Головка Анна.
В. 290. Кульчицька Юлія.
В. 292. Лавринець Розалія.
В. 294. Куришкін Йосиф.
В. 296. Дубляниця Михайло, Лобур Петро.
В. 301. Семчук Ольга, Смаль Ольга.
В. 305. Рихальський Володимир.
В. 306. Крохмальний Михайло.
В. 310. Олексин Стефан.
В. 312. Гулей Пазя, Овсяний Віктор, Шарик Ольга.
В. 316. Храновський Володимир, Скорохода Анна.
В. 318. Градковська Олена, Трач Мирослава.
В. 330. Бобак Анеля, Швайковська Анна.
В. 332. Баліцька Розалія.
В. 334. Ярчишин Катерина, Старявський Володимир.
В. 339. Бішка Марія, Сорока Олекса, Барна Йосиф.
В. 351. Стецяк Софія, Галькович Петро, Борак Евфемія.
В. 352. Скульський Володимир.
В. 359. Юревич Володимир, Савка Анна.
В. 363. Мішанець Стефан.
Б. 364. Бурко Стефан, Сірацький Михайло, Кравчишин Анна.
В. 367. Гринів Басиль, Коломиєць Стефан, Озарів Розалія, Третяк Петро, Балацький Іван, Крук Михайло.
В. 370. Клімковська Іванна, Гричаник Олена.
В. 375. Боґдаш Мирослав.
В. 383. Козак Н. Каролина.
В. 384. Хома Василь.
В. 396. Драпала Йосиф.
В. 400. Кандор Мелянія, Воловецька Анна, Шотик Катерина, Рокошевський Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 156. Кагуй Михайло, Кагуй Пазя.
В. 301. Цічевська Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ІЗ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

Б. 367. Філіпович Евдокія, Філіпович Микола.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 57. Чубак Текля.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1936 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,459
В місяці липні 1936 р. принято нових	78
Б місяці липні 1936 р. принято наново	22
В місяці липні 1936 р. принято з переступ. листами	6
Б місяці липні 1936 р. принято з інших кляс	3
Разом	8,568
В місяці липні 1936 р. суспендовано	70
В місяці липні 1936 р. відійшли з перест. листами	8
В місяці липні 1936 р. відійшли до старших чл. У. Н. С.	225
В місяці липні 1936 р. відійшли до інших кляс	3
В місяці липні 1936 р. відійшли на безпл. продовження	3
В місяці липні 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	2
В місяці липні 1936 р. померли	1
Разом	312
З кінцем липня 1936 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	8,256

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	6,346
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,674
В клясі 3-ій за 50 цнт. місячної вкладки	236
Разом	8,256

УВАГА,

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за липень 1936 року суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опублиування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі липня 1936 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосились з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзі Сити, Н. Дж., дня 11-го серпня 1936 р.

Дм. Галичин, гол. рек. сер.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

3,000 UKRAINIAN CATHOLICS ENJOY ANNUAL OUTING

Father Rotko Assists at Bishop's Mass in Glastonbury—Ansonia Choir in Concert.

Ukrainians from Ansonia and all parts of New England gathered in Glastonbury Saturday for the first annual field day of the Ukrainian Catholics of this region. The St. Peter and St. Paul choir of this city and the Ukrainian Catholic choir of Hartford assisted in the services.

Right Rev. Constantine Bohachevsky of Philadelphia, bishop of the Ukrainian Catholics of the United States, celebrated a high mass at 10:30 o'clock, Rev. Alexander Rotko of Ansonia, Rev. Vladimir Tytar of Terryville and Rev. Roman Wolynitz of New Haven being co-celebrants of the mass, with the Rev. Joseph Schmondiuk, recently ordained in Rome, and Rev. Michael Bobersky of South Deerfield, Mass., assisting as deacons. Rev. P. Protko, rector of the Ukrainian Catholic Seminary in Stamford, was master of ceremonies. Hundreds were in attendance at the mass.

Rev. Father S. Balunduck of Hartford was chairman of arrangements for the mass and field day. In the afternoon folk dances were presented by Ukrainian dancers of Ansonia, New Haven and Hartford and concert numbers were given by the choirs of Ansonia and Hartford. There were more than 3,000 people in attendance and Congressman Koppleman of Hartford was among the speakers heard late in the afternoon.

(The Evening Sentinel, August 10, 1936).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЧЕСТЕР, ПА. Урядники Бр. св. Арх. Михаїла, від. 352, повідомляють всіх своїх членів, що звичайні місячні збори, котрі мали відбутися 9-го серпня, були відложені до 16-го серпня, через важну причину. Про цю важну причину довідаєтеся на наступних зборах в неділю, 16-го серпня в годині 4-тій пополудні, на яких буде приявний гол. контр. У. Н. Союза, Антін Пашук. Тому просимо всіх членів прийти на ті збори як один. Збори відбудуться в парохіяльній гали, при 3-тій і Гарвік вул. Всі члени мають прийти на збори точно в означенім часі. — М. Ковальчук, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. серпня ,точно в годині 3-тій пополудні, в домі під ч. 2114 Тустин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до рішення. Довгуючі члени зволять вирівнати залеглий довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Уряд.

ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 14, повідомляє, що місячні збори відбудуться 17-го серпня (третій опнеділок по першім). Прошу прийти на збори точно в годині 8-мій ввечір. — М. Питрашик, секр.

В ресторані.

Повільний кельнер: Чи ви вже щось замовили для себе, пане?

Невдоволений гість: Так, я замовив різдвянний пудинґ, але це вже було так давно, що ліпше принесіть мені великодної ковбаси.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧУЖИНЦІ.

Підчас одного страйку в одному місті в стейті Пенсилвенія заряд фабрики, проти котрої робітники виступили на страйк, подав до публичного відома факт, що, мовляв, між робітниками цеї фабрики є 45 процентів чужинців, себто не роджених в Америці.

Підприємство притому не говорило нічого більше поза ці цифри, одначе нащо воно це говорило, розумів усякий, що читає часописи розумно. Воно хотіло розбудити в американців, що читають ґазети, ті почування, які американці звичайно мають до чужинців.

Які це почування, звісно: почування упередження, ненависти, погорди або тим подібні чуття.

ГОВОРЯТЬ ПРО ТЕ, ЧОГО НЕ ЗНАЮТЬ.

Підприємство подавало рівночасно, докладно, які це чужинці працюють у його фабриці. Отже вичисляло мадярів, хорватів, поляків і „словян".

Подаючи попри поляків і хорватів ще „словян", воно виставило собі свідоцтво неуцтва, бо хорвати й поляки теж словяни.

Можливо, що воно думало вичислити словаків, — у якому випадку свідоцтво неуцтва всетаки йому належиться.

ПОЩО РОЗКРИВАТИ НАЦІЇ?

Та не в тому річ, чи воно знає національности, чи ні, а в тому, пощо воно їх вичисляло. Що може навчити людей, що читають про страйк, коли вони читають, якого походження страйкарі?

Яке відношення має пересічний американський читач ґазет до поляків, хорватів, мадярів, словян і подібних? Яке це відношення, звісно.

Зрештою, це вичислення може придатися не тільки серед американців. Адже до мадярів, поляків, хорватів, словян мають в Америці певне відношення ріжні інші народи. До поляків мають певне чуттєве відношення литовці й українці. До хорватів серби й італійці. До мадярів німці, румуни, українці, хорвати. Вичислення цих народів між страйкуючими робітниками вчить цих людей: не дивіться на цих страйкарів як на робітників, а дивіться як на своїх національних ворогів.

Чи розумно так українцям робити?

ДВА КІНЦІ.

Згадана вище заява була видана 10-го липня, а 11-го серпня Джан Гемилтон, голова краєвого комітету Республиканської Партії та головний справник виборчої кампанії републиканського кандидата, Ландона, на уряд президента Злучених Держав, уважав за потрібне видати й розіслати по цілій Америці заяву про свою особу, а саме про своє походження.

Каже він у цій заяві, що, мовляв, він чував, що про нього говориться, що він чужинець. Отже супроти цього Гемилтон це явно заперечує.

Це показує, що хтось пустив пропаґанду за чужеництво на людину, що веде партію, яка дуже радо промовляє до ворожнечі „американців" проти „чужинців". Хтось видно взяв від політиканів палку й показав політиканам другий кінець.

ЧИ ЦЕ ВИРІШЕННЯ СПРАВИ?

Що зробив з цею пропаґандою Гемилтон?

Він подав, де він родився, де родилися його батько, його мати.

„Чи це виглядає на чужинецьку матерію?" — питається він з триюмфом за себе, заложивши великі пальці за свою камізельку. „Айова (де він родився) це може чужий стейт для Джима Фарлея (голови демократичного комітету), але це собі звичайний степовий стейт (Злучених Держав). Це демократична пропаґанда".

Виходилоб, що ця „демократична пропаґанда" дурна, бо вона не опирається на правді; якби Гемилтон справді був родився за границями краю, то ця пропаґанда була би слушна, — каже додумуватися Гемилтон.. Отже тоді виборці Америки справді мали би думати: ні, видно, що Ландон не буде добрим президентом, коли він іменував справником своєї виборчої кампанії „чужинця"...

Чи справді розумні американці мали би так думати?

Може кому видатися, що справді так треба думати, та мені здається, що така людина подобала би на ту бабу, що, прийшовши на храм у чуже село та слухаючи знаменитої проповіди, від якої всі плакали, на запит, чому вона не плаче, відповіла: „Як я можу плакати, коли я не з цієї парохії?"

ПАРОХІЯЛЬНИЙ І ПРОВІНЦІЙНИЙ УМ.

На зборах Інституту Публичних Справ при вірджінськім університеті в Шарлотсвилі, що відбувалися в липні, виступив д-р Роберт МекЕлрой, професор американської історії в славнім англійськім університеті в Оксфорді, в Англії, з промовою, котра облетіла всю американську пресу, а в котрій він сказав:

„Ворогом світу — усього світу — не є Гітлер, хоч який лихий вплив він має своїм гранням на провінціоналізмі і страху. І не є пим Мусоліні, одітий для паради в державні шати, покинуті Юлієм Цезаром. І не є ним Сталін, темна фіґура, що поволі набирає більшої барви, коли він пляне дати виборчі права мільонам Росії.

„Ні, ворогом світу є провінційний ум... Застрашуючим фактом є" — говорив він далі, „що коли яка нація стає перед питанням війни й миру, наперед у нації висуваються обмежені люди, котрими керує пересуд і котрі запалюють пристрасти".

ЗАПАЛЕНІ ПРИСТРАСТИ.

До чого доводять запалені пристрасти, видно гарно на прикладі горожанської війни в Еспанії. Не проявляють там багато здорового розуму не лише воюючі сторони, але й люди поза границями Еспанії, до цеї війни властиво непричетні.

Увійшло, наприклад, уже в звичай називати цю горожанську війну війною між комунізмом і фашизмом. Тимчасом „Манчестер Ґардієн", що звичайно в таких справах краще поінформований, як котранебудь інша газета в світі, каже про горожанську війну в Еспанії:

„Тому ті, що кажуть, що в Еспанії ведеться війна між комунізмом і фашизмом, справу занадто упрощують. Лівий републиканський уряд, що правив до вибуху ворожнечі, не мав у собі ні комуністів ні соціялістів, та лишень вертався до суспільних реформ, котрі перевів перший вибраний народом републиканський уряд. З другого боку, явна фашистівська партія в Еспанії була без більшого значіння. Збунтовані ґенерали, що свідомо пішли до горожанської війни, котра викликала такий вибух ненависти й огірчення, дуже легко можуть багато причинитися до комунізму, якщо їм не вдасться повстання... Ґенерал Моля заявив, що він думає виголодити Мадрид і не проливати безпотрібно крови, але така тактика... не зменшує трагедії, яку ці вояки звалили на рідну країну... Який результат не був би, будучність еспанського народу чорна й гірка".

Діти.

— Чого ти так нудишся, Данилку?

— Бо не маю з ким батитися.

— Йди та приведи собі сусідового Софронка.

— Е, я бавився з ним учора, і не думаю, чи він уже настільки видужав, щоб міг нині зо мною бавитись.

Д-р С. В. Сухомлин.

ПРО ДИТЯЧИЙ ЗІР

Медична наука переконала людей, що багато ріжних недуг і недомагань у людськім організмі переходять з наслідства від діда на сина, від сина на внука і т. д.; люди одідичують їх подібно, як одідичують зріст, вигляд лиця, краску волосся й барву голосу. Такі недуги й недостачі називає медична мова лікарів фамілійними недугами або фамілійними недомаганнями. Слабість зору є також фамілійним недомаганням.

Слабість зору ділимо на два роди: короткозорість, коли людина бачить тільки зблизька, і далекозорість, як вона не бачить зблизька, тільки здалека. Не треба бути аж лікарем, щоб сказати, хто короткозорий, а хто далекозорий; це завважують звичайні люди, бо короткозорий тримає читаня близько до очей, а далекозорий далеко від очей.

Хочемо говорити про слабий зір у дітей. Родичі знають дуже добре про недостачу зору своєї рідної дитини, але не звертають на неї ніякої уваги; вони потішають себе, що їхня дитина виросте з слабих очей; вони мають надію, що зір дитини направиться сам від себе, як дитина підросте. Але така надія марна, бо медична статистика не знає випадку, щоби природа вилікувала короткозорість або далекозорість дитини.

Далекозора дитина переборює якийсь час своє недомагання, навіть без поважніших шкідливих наслідків для очної кулі, бо мязи, які регулюють звуження зіниці, легко пристосовуються до обставин; але така дитина терпить від болю голови. Зовсім інший процес відбувається у випадках короткозорости; тут пристосовання мязів не відбувається так легко, як при далекозорости. Мязи, які регулюють розширення зіниці, не такі сильні, як ті, що регулюють її звуження; тому очна куля розширяється на всі сторони, і піднас такої переміни очної кулі наступає деґенерація тих середніх частин ока, на котрих відбиваються предмети, які бачиться. Які наслідки з цього для дитини? А такі: Коли занедбуємо недомагання короткозорости, то з часом зір дитини дуже слабне й така дитина на старі літа може дуже легко зовсім осліпнути і стати непридатною калікою до життя.

Фізично-оптична наука вже від давніх часів старалася боротись проти цих недомагань зору при помочі окулярів. Сьогодня ця наука вже поборола із способом як найдокладнішого підбору й примінення окулярів. Не можна казати, що одні й ті самі окуляри можуть бути відповідні для двох дітей або для двох дорослих осіб, бо нема двох осіб, які малиб той самий дефект одної і тої самої сили. Ріжниця може бути дуже маленька, але як вона останеться несправленою, тоді процес розвиття недомагання не застановляється, але навпаки, поступає дальше, і недомагання стає гірше. Купувати самому окуляри в склепі і там припасовувати їх до зору, не добре; воно гірше, ніж не мати ніяких окулярів, бо так дібраними окулярами звичайно ще гірше псується зір.

Підбір окулярів належить до професії лікарів, які перейшли з успіхом покінчили спеціяльний курс окулістики й офтальмольоґії. Вони вживають при підбиранню окулярів крапель, які запускають пацієнтові в очи, бо тільки так можна докладно припасувати окуляри і розслідити середину очної кулі відносно якихнебудь інших органічних недуг.

З шотляндського гумору.

Один багатий шотляндець уладжує приняття. Служба подає на стіл ріжнородні страви, але всі в дуже малій скількості. Вкінці служачий приносить на тарілці, як десер, дослівно краплю меду. Один з гостей дивиться на щойно принесений присмак і каже:

— Як бачу, то шановні панство купили собі пчолу!

Три шотляндці сидять рано над берегом моря й лапають вудкою риби. Риби чіпаються знаменито! Вкінці один з них каже:

— А тепер, хто впродовж години зловить рибу, має „зафундувати" пляшку віски.

— Згода! — відповіли два другі.

Минає година, проєкт продовжують до двох годин, минає друга — до трьох і т. д. Вкінці пополудні, десь коло 4-тої години, надходить поліцай і каже:

— Ловити рибу в тому місці не дозволено, витягніть вудки, бо запишу на кару!

Шотляндці послушно витягнули вудки й нараз усі три ахнули з дива: ані на одній вудці не було заложеного хробачка.

В суді.

— Можеш іти до дому, дарую тобі цей раз, але старайся, щоб я тебе тут більше не бачив! — каже суддя до обвинуваченого.

— Пане судде! Ви і цей раз булиб мене тут не побачили, якби поліцаї мене сюди не привів.

Імянини.

—Не знаю, щоб то таке дати своїй жінці на імянини.

— Чомуж її про це не спитаєш?

— От радиш! Деж я можу аж настільки спромоттися!

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

(81)

Замкові ланцюхи на брамі здавалися тепер непоборними перешкодами. Нерви білих хлопців були натягнені до краю. Бо кожної хвилини міг підглянути їх якийнебудь чорношкірий і спровадити на них ціле племя людоїдів. Якби їх людоїди тепер зловили, вони вбилиб їх на місці. Бож недалечко від них лежав труп їх чарівника Ітама.

Дік пробував відімкнути колодку, що сповала два ланцюха, своїм ножем. Але це йому не вдавалося. Нагло Док мало що не скрикнув: „Диви! Які дурні ці людоїди. Вони думають, що сила ланцюха міститься не в його матеріяльній структурі, тільки в чародійних прикметах!" Глянувши, куди показував Док, вони побачили, що один кінець ланцюха був привязаний до слабого хабазя.

Не було нічого легшого, як підступити до цього кінця, де висів зачеплений до хабазя ланцюх, і це хабазя розтяти ножем. Док це виконав легко. Одначе їх радість скоро обернулась у жах, бо ланцюх, відірвавшись від хабазя, з цілою силою і тим звернув на себе увагу канібалів.

В одній хвилі канібали стримали свої танки: „До брам!" — зверещав їх ватажок. Вхопивши свої списи, вони мов навіжені подалися в напрямі брам. Вязні чули їх крики і тупіт ніг і напружували кожний свій мяз, щоб відчинити браму. Одначе величезна брама навіть трошки не подавалася під їх напором. Канібали зближались.